

vis i By og paa Land højst forskellig. Naar jeg omtaler denne Forskellighed, vil jeg skynde mig at sige, at Forholdet mellem Randers By og Randers Opland ikke er daarligt, det er saa langt fra, men overalt gør det sig gældende, at By og Land nu en Gang er forskellige. I Aalborg og Horsens har man ogsaa bibeholdt Enkeltjurisdiktionerne.

Efter Folketællingen i 1911 — det er den Folketælling, der er anvendt i Retsreformen, og jeg tillader mig at benytte den her, fordi den illustrerer lige saa godt, som den sidste Folketælling — har Aalborg By 33,449 Indbyggere, Aalborg Birk og Flæskum Herred 16,829, Horsens By 23,843 Indbyggere og Voer-Nim Herred 19,106. For begge disse Byer med Opland er der to Jurisdiktioner. For Randers' Vedkommende er der i Retsreformen foreslaaet en Fællesjurisdiktion. Randers By har 22,970 Indbyggere, Nørhald med flere Herreder 20,712. Dersom man bibeholder Enkeltjurisdiktionerne, vil der efter min Mening aarlig spares 1,000 Kr. i Lønning, idet de to Dommerembeder i Fællesjurisdiktionen er satte i første Klasse, medens Herredsdommeren i Nørhald med flere Herreder antagelig bør være i anden Klasse i Henseende til Lønning. Jeg har søgt Underretning om, hvor mange Sager der er udfærdigede der, og efter de Tal, jeg har faaet, vil Civildommerembedet i Fællesjurisdiktionen blive et meget besværligt Embede, medens Enkeltdommerembedet i Købstaden vil blive mere overkommeligt. Antagelig vil der for Civildommeren i Fællesjurisdiktionen blive omtrent 800 Sager aarlig, medens der for Enkeltdommeren i Byen vil blive omtrent 550 civile og kriminelle Sager aarlig. Jeg vil henstille til den højttærede Justitsminister at tage denne Sag under Overvejelse. Jeg tror, at han, naar han ser de Grunde, der taler for at imødekomme Beboernes Ønske, vil finde Ønsket rimeligt og billigt, og jeg haaber, at den højttærede Minister vil tage Hensyn dertil.

Det har glædet mig paa Finanslovsforslaget at se, at Tilskuddet til de kommunale Efterskoler er forhøjet fra 15,000 Kr. til 25,000 Kr. Jeg har altid betragtet disse Efterskoler, den konfirmerede Ungdoms fortsatte Undervisning, som et stort Gode, som noget, vi absolut maatte se at

skabe Interesse for, det er en Sag af den største Betydning. Den er ogsaa ved at gro frem, idet der kommer flere og flere Skoler, og det glæder mig, at den højttærede Kirkeminister viser stor Interesse for disse Skoler. Jeg var ogsaa glad ved at høre, hvad det ærede Medlem fra Højrup (Johs. Fog-Petersen) sagde om Efterskolerne, og jeg kan slutte mig til det, kun vil jeg ikke indrømme, at Aftenskolen er overflødig, som han mente. Ja, han mente, den havde helt spillet Fallit og ikke var noget værd. Det er ikke rigtigt. Jeg indrømmer, at Dagskolen er Maalet, vi maa stile henimod, det er det Ideal, vi stadig skal stræbe efter, men Aftenskolen kan vi og maa vi ikke undvære, den er som en Station paa Vejen henimod det større, og det er sikkert, at ude omkring i Landet gøres der mange Steder i Aftenskolen et godt og nyttigt Arbejde til Folkeoplysningens Fremme. Det er maaske smaat, men det er ikke saa lidt endda, som mange mener, og jeg takker de Lærere — og dem har vi mange af — der stadig arbejder i Aftenskolen. Jeg tror ogsaa, at det er gaaet op for Skoleraad og Sogneraad, at et saadant Arbejde bør paaskønnes; i alt Fald har vi i det Skoleraad, hvor jeg har Sæde, stadig forhøjet Tilskuddet til de Lærere, som holder Aftenskole. Men Dagskolen maa være Maalet, og det drejer sig om, at Folket som Helhed kommer til at forstaa, at der her maa gøres et Arbejde. Der vil komme en Tid efter Krigen, hvor der vil blive stillet Krav til Folkene og til det enkelte Menneske, og det gælder da om at staa rustet til at gaa ud i den Kamp for Tilværelsen, for Eksistensen, for Ligeberettigelsen, der vil komme for de fleste. Og her er jeg bange for, at vi særlig paa Landet vil sakke agterud, dersom det ikke gaar op for baade Husbond og Værger og Forældre, at her er et Arbejde at gøre. Vi maa fæste Opmærksomheden paa, at de unge efter 14-Aars Alderen stadig udvider de Kundskaber, de har faaet, for ellers vil vi ikke kunne holde Maal med Udviklingen.

I Forbindelse hermed vil jeg udtale min Glæde over at se, at vore Folkebogsamlinger vinder mere og mere Terrain, og at man ogsaa her i Rigsdagen paaskønner det Arbejde, de kan udføre. Sikkert